Година IV. Варна, 8 Мартъ 1934 г. Брой 9.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

НЕПЕРИОДИЧНО и БЕЗПЛАТНО ИЗДАНИЕ на ВАРНЕНСКАТА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА КАМАРА.

По случай рождения день на Н. В. Царя, размѣнени сж следнитѣ поздравителни телеграми:

Абаджиевъ

Председатель Т. И. камара

Варна

Благодаря сърдечно за любезнитѣ поздравления и родолюбивитѣ пожелания, които ми отправяте по случай рождения ми день.

Царьтъ.

Негово Величество Царьтъ

Двореца—София.

По случай първия день отъ четиридесеть годишната зрѣлость на Ваше Величество, имамъ радостната честь да поздравя Царя на всички българи и да му пожелая още дълги години да бжде Неговото име гордость и слава за народа, държавата и България.

Председатель: **Абаджиевъ.**

* * *

По отчетностьта на занаятчийскитѣ сдружения. Презъ последнитѣ нѣколко години, откакъ се започна едно неотклонно и по-системно прилагане на Закона за занаятитѣ и неговитѣ правилници, се наложи на занаятчийскитѣ сдружения необходимостьта отъ разширение на тѣхната административна и отчетна дейность. Докато тѣ се задоволяваха, въ по голѣмата си часть, до сега, само съ едно обикновенно дѣловодство имащо значение за тѣхъ само, и то до толкова - до колкото имъ е необходимо да привеждатъ въ известность членоветѣ си и тѣхната редовность, днесъ тѣмъ се налага, съгласно закона за занятитѣ, закона за финансовата инспекция и тоя за бюджета, отчетностьта и предприятията, да разширятъ досегашната си отчетна дейность и да я съобразятъ съгласно изискванията на тия закони.

Издаването на така наречениитѣ занаятчийско-ученически книжки, тѣхното попълване, завѣрка и контрола, както и събирането на приходи, извършването на разходи и отчитането имъ, сж въпроси, които трѣбва добре да се познаватъ отъ сдруженията за да могатъ тѣ правилно да манипулиратъ съ тѣхъ.

Въ своята административна практика сдруженията иматъ вече една по-малка или по-голѣма опитность, придобита благодарение на многото случаи отъ такъвъ характеръ, съ които тѣ сж имали до сега да се справятъ. Затова смѣтаме за по-необходимо да се спремъ само върху отчетническата имъ дейность, за която тѣ, доказано, сж далечъ не подготвени, но която пъкъ е основата на цѣлиятъ имъ организационенъ животъ.

Схващайки важностьта на изникналитѣ въпроси за сдруженията, ние мислимъ, че ще можемъ да ги улѣснимъ, ако направимъ следнитѣ по-важни бележки върху тѣхъ.

Съгласно уставитѣ си и Закона за занаятитѣ, сдруженията сж задължени да водятъ, освенъ чисто дѣловодни и следнитѣ отчетни книги:

1. Квитанционна книга,
2. Приходо разходна (или касова),
3. Книга за записване приходитѣ отъ недвижимитѣ имоти и
4. Книга за волни пожертвувания.

Както еднитѣ така и другитѣ книги, надлежно завѣрени отъ контролната комисия, се предаватъ отъ сжщата срещу разписка на съответното лице, назначено отъ общото събрание за тѣхното завеждане. За предаването на книгитѣ се съставя отдѣленъ протоколъ отъ контролната комисия, въ който се отбѣлязва кому каква книга се предава.

Безъ да се впущаме въ подробности по оперирането съ тия книги, ще се огроничимъ само въ това, да освѣтлимъ отчетницитѣ върху по-важнитѣ моменти отъ воденето имъ.

Въ квитанционната книга се записватъ всички парични суми, постжпили отъ кждето и да е, и за всѣка отъ тѣхъ се издава съответна квитанция. Умѣстно е да се изрѣзватъ квитанции и за лихвитѣ отъ дружественни капитали (начислени по разни спестовни и влогови книжки), които се явяватъ като единъ реаленъ приходъ за дружествената каса и следователно трѣбва и тѣ да се прекарватъ презъ съответнигѣ приходни книги. Практиката ни е показала, обаче, че това обикновенно се пропуща отъ отчетницитѣ.

Отъ квитанционната книга сумитѣ се записватъ, следъ това, на приходъ въ приходо-разходната или касова книга, съобразно датитѣ на постжпването имъ.

Разходитѣ се извършватъ възъ основа на протоколни решения на настоятелството или общото събрание, и се подкрепятъ съ редовно издадени оправдателни документи (смѣтко-разписки и преписи отъ тия протоколи), като смѣткоразпискитѣ се съответно обгербватъ, ако сумата до тѣхъ надвишава 50 лв., и се завѣряватъ отъ председателя на сдружението.

Възъ основа на тия разходо-оправдателни документи се правятъ и съответнитѣ записвания на разходъ по касовата книга пакъ съобразно датитѣ на извършването на разхода.

Изразходването на суми извънъ утвърдения бюджетъ отъ камарата не се допуща. Не се позволява дори и извършването на разходи отъ единъ параграфъ за смѣтка на другъ. Но, ако кредита по даденъ параграфъ е изчерпанъ, а нуждитѣ на сдружението налагатъ разхода, въ такъвъ случай, може да се прибѣгне до параграфа „Запасенъ фондъ“ или както е посоченъ въ бюджетнитѣ бланк-

ки на сдруженията-параграфъ „Непридвидени“. Само тоя параграфъ може да служи за подсилване кредита по всички останали параграфи отъ разходната часть на бюджета. Ако, обаче, и този параграфъ се укаже недостатъченъ за налагащия се разходъ, общото събрание на сдружението държи мотивиранъ протоколъ за това и възъ основа на него иска отъ Търговско-Инд. Камара да му се разреши да извърши разхода отъ другитѣ налични средства на сдружението.

Въ касовата книга се централизиратъ всички приходи и извършени разходи презъ годината и въ края на всѣка отчетна календарна година, тя се приключва. Остатъка наличность при годишното приключване на тая книга се извежда и записва наново на приходъ по сѫщата книга подъ названието „Остатъкъ отъ изтеклата година“.

Въ края на годината се извършва сѫщо така приключване и на квитанционната книга отъ контролната комисия. Върху последната изрѣзана квитанция се отбелязва че сумата отъ кв. № 1 до последния № (датата на приключването) възлизатъ общо на .... толкова лева и това обстоятелство се заверява съ подписитѣ на цѣлата контролната комисия.

Относно воденето на протоколната книга ще кажемъ само, че вписанитѣ въ нея протоколи отнасящи се за извършени разходи, трѣбва да бѫдатъ приподписани отъ цѣлия съставъ на дружественото настоятелство, а не само отъ председателя и секретаря на сдружението, както обикновенно се практикува това.

Безпорно, набелязанитѣ по горе въпроси сѫ отъ твърде голѣмо значение за правилния организационенъ живстъ на сдруженията и затова рѫководнитѣ органи на последнитѣ трѣбва основно да сѫ запознати съ тѣхъ и въобще съ манипулирането на всички отчетни книги.

* * *

Испанското правителство има вече решение да приложи системата на контингентитѣ, но още не го е сторило. Изглежда, че го ще действа бавно и осторожно. За сега се проучвалъ въпроса за контингентиране на дървения материалъ. Въпроса за контингентиране на яйцата не е още поставенъ на дневенъ редъ и възможно е да закѫснѣе. Презъ това време българскитѣ износители на яйца могатъ да изпращатъ стоката си за Испания както до сега. Заплащането на яйцата става както до сега, т. е. девизитѣ се отпущатъ отъ Испанската девизна централа съ около 20 дни закъснение. Все пакъ директоритѣ на тази централа се надѣватъ, че въ скоро време девизитѣ ще бѫдатъ отпущани веднага, срещу коносаментъ, както става при заплащането на всички други стоки, внасяни въ Испания.

* * *

Отъ проучванията на нашето Външно Министерство за пласимента на българския кашкавалъ въ Египетъ се установява, че голѣма часть отъ сѫщия се продава като гръцки или сръбски. Това става следствие пропагандата на нашитѣ конкуренти и тѣхнитѣ търговски посредници, макаръ че българскитѣ кашкавали носятъ личната марка на производителя.

За да се запази името на българския кашкавалъ, ще бѫде умѣстно, щото освенъ личната марка на производителя да се поставя и една обща марка съ латински букви: **Мадъ инъ Булгария:**

На египетския пазаръ се търси предимно полски кашкавалъ, но и дебелия, добре приготвенъ балкански кашкавалъ, намира пласментъ. Цената на полския кашкавалъ се движи отъ 9.5 до 10.5 ег. гроша оката, а на дебелия кашкавалъ—отъ 13 до 15 ег. гроша. Вносното мито за сега е 150 гроша за 100 кгр. бруто. За другитѣ сиренета митото е 180 гроша на 100 кгр. бруто.

Желателно е да не се позволява изнасянето отъ България на неосоленъ кашкавалъ.

* * *

Презъ първата половина на м-цъ февруарий т. г. въ Самсунъ се е състоялъ конгреса на турскитѣ износители на яйца. Главната задача е била да се освѣтлятъ турскитѣ износители върху конкуренцията на другитѣ страни, за да може турското производство да се приспособи къмъ изискванията на чуждитѣ пазари. Следъ станалитѣ разисквания конгреса е взелъ следнитѣ по-важни решения:

1. Следъ първата половина на м. май да се мѣрятъ всички яйца.
2. Да се експедиратъ първокачественитѣ яйца въ каси отъ сухо дърво, съдържащи всѣка една по 720 броя.
3. Амбалажа на яйцата да се извършва съ сухъ и немиризливъ талашъ.
4. Да се намалятъ транспортнитѣ разноски.
5. Да се намалятъ разходитѣ, които отегчаватъ цената.
6. Параходитѣ, които пренасятъ яйца, да притежаватъ необходимитѣ приспособления
7. Въ Самсунъ да се създаде голѣмо хладилно депо.
8. Да се предложи единъ международенъ конгресъ на износителитѣ на яйца.
9. Да се просвѣщаватъ селянитѣ, като се приучатъ къмъ модернитѣ методи за отглеждане на птицитѣ и пр.

* * *

Производството на тютюневи издѣлия въ България презъ 1933 г. въ сравнение съ 1932 год. е било:

	1932 г.	1933 г.
1. Специални цигара	399 кгр.	327 кгр.
2. Екстра-екстра	432 „	330 „
3. Екстра	30.011 „	17.088 „
4. I качество	206.581 „	193.682 „
5. II качество	5.556 „	6.394 „
6. III качество	3.236.453 „	3.094.178 „
7. Разни качества тютюнъ	27.219 „	62.272 „
Всичко	3.506.651 „	3.374.261 „

Производството е намалено общо съ 132,380 кгр. Забелязва се, че скѫпитѣ качества намаляватъ за смѣтка на евтинитѣ.

* * *

Една фирма отъ Ню-Йоркъ желае да закупи отъ България сушена коприва. Интересуващитѣ се фирми и лица могатъ да съобщятъ адреситѣ си чрезъ нашето Министерсво на външнитѣ работи.

За месецъ Януарий 1934 год., въ сравнение съ месецъ Януарий 1933 год. презъ Варненската Митница е направенъ следния износъ

Изнесено за	Количество		Стойность	
	Ян. 1933 год.	Ян. 1934 год.	Ян. 1933 год.	Ян. 1934 год.
Германия	3·094 тона	40 тона	6.236.290 лева	20.120 лева
Италия	1·063 „	2·603 „	4.371.805 „	7.533.240 „
Белгия	1·733 „	1·575 „	3.747.955 „	3.829.045 „
Египетъ	100 „ 30 броя	246 „ —	2.251.260 „	1.414.387 „
Палестиня	48 тона 259 броя	130 „ 352 броя	1.326.315 „	2.021.860 „
Турция	68 тона	375 тона	900.460 „	4,500.000 „
о. Кипъръ	168 „	—	671.160 „	
Англия	109 „	296 „	425.715 „	236.145 „
о. Малта	50 броя 12 тонн	1·040 броя —	334.780 „	3.360.000 „
Франция	43 тона	351 тона	172.000 „	1.171.668 „
Тунисъ	5 „	—	53.000 „	
Сирия	13 „	10 „	51.460 „	29.625 „
Гърция	3 „	49 „	42.045 „	148.452 „
С. Щати	0·06 „	— „	23,500 „	
Албания	0·1 „	— „	16.900 „	
Холандия	0 3 „	3·077 „	7.700 „	4.749.362 „
Романия	0·04 „	—	6.430 „	
Испания	—	1 028 „	—	2.547.953 „
Триполи	—	5 „	—	90.000 „
Норвегия	—	45 „	—	81.490 „
Дания	—	585 „	—	1.053.180 „
Всичко	339 броя 6·461 тона	1·392 броя 10·440 тона	20.638.775 лева	32.934.067 лева

Износътъ презъ м-цъ Януарий 1934 година е увеличенъ по количество и стойность въ сравнение съ сѫщия месецъ 1933 година. Увеличилъ се е износа за Италия, Франция, Египетъ, Палестиня и пр. а особено силно участватъ сѣвернитѣ държави — Холандия, Дания и т. н. — отъ една страна, и Испания, отъ друга.

За сѫщитѣ месеци и години общия износъ на Царството е билъ:

тона		лева	
Ян. 1933 г.	Ян. 1934 г,	Ян. 1933 г.	Ян. 1934 г.
15,697	25,938	135,109,862	248,375,440

И тука, следователно, забелязваме повишение на износа по количество и стойность. Смѣтнато по стойность, презъ Варненската митница е минало 15 % отъ всичкия износъ за м-цъ Януарий 1933 г. и 13 % за м-цъ Януарий 1934 год.

* * *

Въ Швеция, поради неблагоприятнитѣ климатически условия, само въ южната и часть може да вирѣе лукъ, който при това не е много доброкачественъ. Производството му и въ най благоприятнитѣ години не може да покрие нуждитѣ на страната. За покриване на недоимъка Швеция ежегодно внася лукъ. Споредъ статистиката, срѣдното количество внесенъ лукъ за год. 1930, 1931 и 1932 е 4—5 милиона кгр.

Споредъ статистиката отъ 1932 г. най голѣмо количество лукъ се внася отъ Египетъ. Следватъ Холандия, Унгария, Испания и Италия. Въ качествено отношение Унгария се предпочита, лука на която може да се сравни съ българския. Лукъ се внася въ Швеция опакованъ само главитѣ, безъ перата, въ ютени човали съ вмѣстимость 50 кгр. Тъканьта на човала трѣбва да е много рѣдка--отъ 2·8—3 м. м. за да става свободно провѣтряване. Лука понася най-добре транспорта, когато е опакованъ въ човали. Въ Швеция нѣма никакви ограничения при вноса. Плаща се само мито 5 шв. крони за 100 кгр. равна на 120 лв. Търговията съ чужди платежни срѣдства е напълно свободна. Цената на лука се мѣни презъ годината въ зависимость отъ сезона, предлаганото количество на пазаря и качеството.

Шведскитѣ търговци — вносители закупватъ лукъ обикновено при заплащане въ брой срещу представяне на документитѣ за натоварване на стоката. Но когато продавача е непознатъ, обикновено първитѣ сдѣлки ставатъ на консигнационни начела, а впоследствие, при опознаване, срещу каса. Вносителитѣ проявяватъ интересъ къмъ Българския лукъ. Транспорта на нашия лукъ за скандинавскитѣ страни може да се улесни отъ директната шведска параходна компания, която пренася египетския лукъ въ отлично състояние.

Лука е много чувствителенъ къмъ студа и къмъ силното затопляне, затова за по-отдѣлеченитѣ скандинавски пазари трѣбва да се складирва въ нѣкои близки центрове, като Хамбургъ, и отъ тамъ да се разпредѣля за Англия и за всички скандинавски държави.

Отъ кои страни е внесенъ лукъ въ Швеция презъ 1932 година, се вижда отъ долнитѣ статистически сведения:

Египетъ	1251101	кгр.
Унгария	728463	кгр.
Италия	343275	кгр.
Полша	69433	кгр.
Великобритания	10566	кгр.
Холандия	1002414	кгр
Испания	645357	кгр.
Германия	182951	кгр.
Чехия	45316	кгр.
др. страни	21407	кгр.
Всичко	4315283	кгр.

* * *

Испанската фирма Tomas Rodrignez Targa' **Barcelona, Cabanes 21,** желае да влезе въ търговски връзки съ български износители на яйцв.

* * *

Първото българско зайцевъдно дружество въ Варна „Бѣлъ ангорски заякъ" предлага на достжпни цени породисти чистокръвни зайци:

1) Ангорски бѣли — английска порода.
2) Сребристи.
3) Рексъ !
4) Шиншила.
и 5) Сини виенски.

Дружеството дири пазари за пласиране вълната отъ ангорски зайци и кожитѣ на останалитѣ видове зайци.

* * *

Въ Швеция, като северна страна е затруднено вирението на домати. Постояния недостигъ тамъ се покрива съ вносъ отъ южнитѣ страни. Вноса за 1932 год., напр., е билъ 755,934 кгр. Главни вносители на червени домати сж Холандия, Германия и Дания. Вноса отъ Англия, Италия и Унгария е по-незначителенъ. Въ Холандия доматитѣ узрѣватъ по-рано, организацията на експорта е по уредена и съ това тя измѣства своитѣ конкуренти.

Освенъ прѣсни домати въ Швеция се внася и доматено пюре, количеството на което не е дадено въ шведската статистика.

Консумира се най-доброкачественото пюре съ сухо вещество до 30%, безъ примѣсъ, да не съдържа семки и кожички отъ домати, и да има приятенъ вкусъ на прѣсни домати.

Внася се въ тенекиени кутии съ голѣмина 10 кгр., 5 кгр., 1 кгр., 0.2 кгр. и 0.1 кгр. Въ кутии отъ 10 и 5 кгр. доматеното пюре е предназначено за консервнитѣ фабрики. Най-много се пласира съ кутии отъ 200 и 100 кгр.

Вноса за индустриални цели е безмитенъ. Кутии отъ 5 кгр. се облагатъ съ 0.25 шв. крони на кгр. Пюрето въ по-малки сждове се облага съ 0.75 шв. крони. Цената на пюрето не е постояна. Зависи много отъ опаковката,

Пюре отъ италиански и унгарски домати се предлага при следнитѣ цени cif Стокхолмъ:

Кутии отъ	5 кгр.	за 1 кгр.	бруто	— 12.55 лв.
„ „	1	за 1 „	„	— 12.92 лв.
„ „	0,2	за 1 „	„	— 13.69 лв.
„ „	0.1	за 1 „	„	— 14.00 лв.

Нашитѣ прѣсни домати трудно могатъ да стигнатъ шведския пазаръ, защото иматъ дългъ транспортъ и не могатъ да се съхраняватъ дълго време, затова пъкъ можемъ да изнасяме значително количество доматено пюре, консумацията на което отъ година на година се увеличава и пласимента му е гарантиранъ.

* * *

Новата търговска спогодба между Турция и Гърция, която влезе въ сила отъ 1.II.1934 г., предвижда образуването на едно централно бюро за тютюнитѣ. То ще служи като уравнитель на производството и продажбата на турскитѣ и гръцкитѣ тютюни.

* * *

Министерството на вжтрешнитѣ работи и на изповѣданията съобщава, че Пловдивската Т. И. камара устройва въ Пловдивъ голѣмъ мостренъ панаиръ отъ 9 до 20 априлъ т. г., въ който ще бжде застжпено цѣлокупното българско народно стопанство: индустрия, занаяти и земледѣлие.

Сжщото е наредило до царскитѣ легации и и консулства да даватъ безплатни визи на чужденци, които биха поискали да посетятъ панаира.

Наредено е да се даватъ безплатни визи и на пжтници туристи или членове отъ екипажа на парахода „Гелриа", на който е уредена пжтуващата аржентинска изложба, обаче съ предупреждение, че тѣзи лица ще посетятъ Варна и ще взематъ завѣрката на Варненската община.

* * *

Въ Врненското пристнище се очакватъ да пристигнатъ следнитѣ параходи:

Г. Бези & Синове А. Д.

На 13. III. 1934 год. параходъ „Капоандро" — *италиански, товари яйца, заминава на 13 III.*

М. Станевъ & Синове:

На 12. III. параходъ „Лезбиянъ" — английски, товари разни стоки, заминава на 12 III.

Братя Золасъ О. О. Д.:

На 7. III. параходъ „Хатасу", английски, разтоварва 16 тона разни стоки, заминава на 7 III.

На 9. III. парах. „Кенморъ", английски, разтоварва 171 тона желѣзо и манифактура; заминава на 9. III.

Българско Търговско Параходно Дружество:

На 10. III. параходъ „Фердинандъ" — отъ Александрийска линия; на 12. III. заминава за Италия и Испания;

Ллойдъ триестино

На 8 III. „Авентино" — разтоварва 150 тона разни стоки, заминава на 8. III.

На 9. III. парах. „Морено" — разтоварва 60 тона разни стоки; заминава на 9. III.

На 9 III. парах. „Челио", товари 200 тона храни; заминава на 9. III.

На 15. III. парах. „Палестиня", разтоварва 100 тона разни стоки: заминава на 15. III.

На 15. III. парах. „Асирия", товари 100 тона храни; заминава на 15. III.

Х. Пайкуричъ:

На 11. III. параходъ „Ганимедесъ" — холандски, разтоварва 120 тона разни стоки, товари храни; заминава на 12. III.

Печатница „К. Николовъ" — Варна — 1934—55